

KURIER Wileński

WTOREK, 18 CZERWCA 1991 R.
nr 116 (11602)

Depesza gratulacyjna

Przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Litewskiej Wytautas Landsbergis przesłał depeszę do Borysa Jelcyina. W imieniu całej Litwy złożył on gratulacje Rosji i jej prezydentowi z okazji zdecydowanego zwycięstwa w wyborach, życzył Borysowi Jelcyinowi powodzenia, dużo zdrowia i wytrwałości.

(ELTA)

W Radzie Najwyższej Republiki Litewskiej

12 czerwca odbyło się posiedzenie Prezydium Rady Najwyższej. Przewodniczył na nim zastępca przewodniczącego Rady Najwyższej Cz. Stankiewicz.

Prezydium omówiło przedstawione przez komisję budżetową informacje o sytuacji ekonomicznej i społecznej w rolnictwie. Położono, aby komisja budżetowa włączyła do komisji rolą powołaną grupę ekspertów, która prezentuje realną sytuację finansową w rolnictwie, opracuje sposoby jej poprawy.

Prezydium uchwaliło oświadczenie w sprawie używania flag i herbów obcych państw w republice. Odnotowało się w nim, że nielegalizowane używanie flag i herbów obcych państw, a także przypadki zdarzające się ostatnio w republice, jest bezprawne i dlatego nie może być tolerowane.

Na posiedzeniu postanowiono zamówić 450 rocznicę pierwszej książki litewskiej. Została powołana komisja państwowa, której polecono, aby do 1 września br. przygotować plany obchodów jubileuszowych pierwszej książki litewskiej.

Prezydium Rady Najwyższej postanowiło nadać obywatelstwo Litewskiej Republiki obywatelom USA Bernardasowi Brazdionisowi, Aldonie Brazdioniene, Józefowi Kojelajsoni, Niedzie Elenie Bradunaitė-Ag, Beatrice Kleizaitė-Karaitė, obywatelom Kanady Arnie Gruntytę i Dariusowi Czumiłowskiemu.

(ELTA)

W PARLAMENCIE REPUBLIKI

W przeddzień tragicznego jubileuszu ♦ Poparto program celów rządów ♦ O warunkach pracy deputowanych — Herb m. ♦ Informacja przewodniczącego Państwowej Komisji ds. Litwy Wschodniej R. Ozolasa

Przewodniczący RN RL Landsbergis, zgajając na posiedzenie parlamentu w dniu 13 czerwca br. zaszczepił, że 14 czerwca Litwa spłodziła ogromne zwycięstwo. Chwilą milczenia w sali obłąkano pamięć poległych w walce z Niemcami w latach okupacji.

Przedstawiono prace nad projektem uchwały o prywatyzacji państwowych przedsiębiorstw, projektom ustawy o prywatyzacji mienia gospodarczego państwa na porządku dziennym. Wskazano na konieczność natychmiastowego zwrotu dokumentów i podjęcie de-

KRONIKA PAMIĘCI: WILEŃSKIE ŚLADY NA DROGACH CIERPIENIA

W Nowej Wilejce odsonięto POMNIK ZESŁAŃCÓW

14 czerwca br., w Nowej Wilejce z okazji Dnia Żaloby i Nadziei został odsłonięty i poświęcony Pomnik Zesłańców. Stał on obok dworca kolejowego, nie opodal torów, którymi jechały transporty na Wschód z więźniami i zesłańcami w latach represji stalinowskiej.

Pomnik, którego projekt — autorstwa Widmantasa Gylikisa — jako najbardziej udany wyłoniono do realizacji w toku przeprowadzonego konkursu, został postawiony z inicjatywy Wileńskiej Wspólnoty Więźniów Politycznych i Zesłańców przy poparciu społeczności i czynników rządowych. Architektem pomnika są: W. Jarmaszewiczus, m. in. obok Wojciecha Piotrowicza współautor projektu Krzyszta Polakom-Zesłańcom w Kalwarii, oraz M. Marozkinas.

Poświęcenia pomnika dokonał biskup Juozas Tunaitis. Przemawiający podczas uroczystości przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Litewskiej Wytautas Landsbergis, przewodniczący Samorządu m. Wilna Arunas Grumadas, prezes Polskiej Sekcji Wileńskiej

Wspólnoty Więźniów Politycznych i Zesłańców Romuald Gieczewski i in. podkreślali m. in., że pomnik jest symbolem naszej pamięci i znakiem hołdu ofiarom represji.

U. podnóża pomnika — krzyż i figura zesłańca — z napisem w czterech językach — litewskim, polskim, hebrajskim i rosyjskim: „Ofiarom masowych represji”, zostały złożone wieńce i kwiaty. Zapalono świecę, znicze. Kwiaty tradycyjnie złożono także na torach kolejowych. Odbył się wiec. Potępnym represje, wracano pamięcią do tych, którzy padli ich ofiarą, na zawsze pozostali w obecnej ziemi, zginęli bez wieści, zostali pomordowani, umierali męczenną śmiercią. Apelowano o nieustające utrwalanie pamięci martwych i żyjących więźniów i zesłańców.

Aktualność tych spraw potwierdza także pozycja naszej „Kroniki pamięci”. Np. zesłańca Aleksandra Wierbiel z Polski (64—700 Czarnków, Bukowiec 41), członek Związku Sybiraków poszukiwe współtowarzyszkę niedoli Reginę Zujtę z Litwy. W latach 1949—56 byli

razem na Syberii w obwodzie irkutkim — wieś Aleksandrowsk, rejon kirowski. Pani Regina wróciła na Litwę. Pana Aleksandra interesują także losy Edwarda Dowgiałdy i Ludwika Dowgiałdy, który w 1941 r. został wywieziony na Łotwę i zaginął bez wieści.

O kontakt z Wileńską Wspólnotą Więźniów Politycznych i Zesłańców prosi pan Wiesław Krawczyński, prezes Krajeńskiego Oddziału Związku Sybiraków (30—037 Kraków, Al. Słowackiego 16 m. 4). Interesują go również sprawy wypłacania przez władze Litwy odszkodowań osobom represjonowanym w okresie stalinowskim w ZSRR. — Moja żona Petronela z domu Paulauskaitė, pochodząca z Zadeliai, okolice Kłajpedy, jako 18-letnia dziewczyna 27 marca 1949 r. została wywieziona wraz z ojcem Konstantym Paulauskasem i braćmi do Kraju Krasnojarskiego, rejon Dolgi Most — pisze pan Krawczyński. — Tam, w 1955 r. pobraliśmy się i w ramach repatriacji przyjechaliśmy do Polski. —

Pan Jan Duszkiewicz z Olsz-

tyna dziękuje za nadesłaną informację o trybie uzyskania potwierdzenia pobytu w łagrze. Swoimi refleksjami podzielił się z naszą redakcją pan Adam Jankowski z Rudziszek. Bezprawnie osądzony, 5 lat odpoczął na Syberii na Leną. Budował w niewolniczych warunkach fabrykę zbrojeniową, pracował przy wyrobie lasu. Pani Leokadia Chackowska ze wsi Bowszy w rejonie sołecznickim chciały się dowiedzieć o losach wywiezionej rodziny lekarza z litewskiej kliniki w Wilnie i Podwińkiego. Jednocześnie nadmieniam, że prawie wszyscy polscy oficerowie, osadnicy z Jaszun, również padli ofiarami deportacji. Zna ich nazwiska. Czekamy na nie.

Tak więc ten wielki wileński ślad na drogach cierpienia nie jest zamknięty. Mamy nadzieję, że odsłonięci i poświęceni Pomnik Zesłańców w Nowej Wilejce ogłaszają również naszym Czytelnikom do jego kontynuowania, do wzbogacania jego kroniki w nowe fakty i dane o Polakach — zesłańcach.

Jerzy SURWIŁO

NA ZDJĘCIACH: fragmenty uroczystości z okazji Dnia Żaloby i Nadziei w Nowej Wilejce. Fot. W. Charin

Zaprobowano program działań rządu

wileńskiego, programu uzyskiwania wyższego wykształcenia przez mniejszości narodowe. Deputowany S. Akanowicz próbował wyjaśnić, kiedy będą one przedstawione Radzie Najwyższej.

Podczas godziny rządów informacji na ten temat udzielił przewodniczący Państwowej Komisji ds. Litwy Wschodniej R. Ozolasa. Powiedział on, że wspomniane projekty dokumentów są już przyszykowane. R. Ozolasa zwrócił też uwagę na kilka okoliczności, które, jego zdaniem, obciążają rytm i warunki pracy w toku ich przygotowania. To, jak mówił, trudności, które wynikły we współpracy z grupami roboczymi, składającymi się z przedstawicieli samorządów rejonów podwileńskich, zjazd w Mościskach, zwołany mimo to, że rządowe projekty dokumentów nie

były jeszcze zgłoszone i omówione, a także niesprzyjające warunki dla projektowania optymalnych rozwiązań, spowodowane działaniem sił ZSRR na terenie Litwy Wschodniej.

— Nie oznacza to, że nad tymi dokumentami nie należy nadal pracować i omawiać ich — kontynuował R. Ozolasa. — Teraz słowo mają powiedzieć Prezydium Rady Najwyższej, stałe komisje, które zdecydowały o dalszym przekazaniu tych projektów dokumentów Radzie Najwyższej.

R. Maciejkianiec w imieniu frakcji polskiej zaznaczył, że się czeka na bardziej konkretną informację na ten temat. Po wymianę opinii z ministrem A. Abiszalą, postanowiono projekty uchwał, dotyczące mieszkańców Wileńszczyzny, wyczerpie do porządku dziennego czwartkowego posiedzenia.

Jadwiga BIELAWSKA

ZATWIERDZENIE PRZEPISÓW PRYWATYZACJI

Uchwałą nr 229 z 11 czerwca rząd zatwierdził przepisy prywatyzacji majątku państwowego, ogłaszając publiczną subskrypcję akcji.

Ustalono, że po dokonaniu wstępnej prywatyzacji majątku państwowego przed wprowadzeniem litewskich pieniędzy, prywatyzacja może być kontynuowana zgodnie z ustawą Republiki Litewskiej o wstępnej prywatyzacji majątku państwowego i ustawą Republiki Litewskiej o przedsiębiorstwach państwowych depoty, dopóki nie zostanie wykorzystane co najmniej 90 procent państwowym jednostanowczym wyplatu i innych docelowych kompensat znajdujących się na kontach inwestycyjnych.

